

papier, die een paar maal daags door andere te vervangen zijn. Het papier trekt snel vocht aan en bevordert aldus het uitdrogen.

Alvorens de vellen in te pakken, moet men zich er van overtuigen, dat ze *ter dege droog* zijn. De verpakking geschiedt in goed sluitende of gesoldeerde blikken met de nodige hoeveelheid naftaline.

Wij zullen het opzetten van dieren hier niet behandelen. De taxidermie is een kunst op zich zelf, die eerst na lange oefening verkregen en moeilijk uit boeken geleerd kan worden.

Ook het verdere bereiden van grote vellen, b. v. van tijgers, herten, enz. kan slechts door mensen van het vak geschieden. De voorlopig met zout en aluin geprepareerde vellen blijven hard en stug; om ze zacht en lenig te maken moeten ze gelooïd worden en veelal is het nodig, dat aan de binnenkant een laag van het vel wordt weggesneden, een bewerking, die grote vaardigheid en routine vereist.

Van het skelet kan men desnoods alleen de schedel bewaren, als zijnde het meest kenmerkende deel daarvan; doch ook het overige van het skelet is voor een wetenschappelijke verzameling van waarde.

Het is niet raadzaam de schedel (en evenmin het overige skelet) uit te koken, zoals dikwijls geschiedt. Daardoor gaan de tanden loszitten en raken verloren. Men snijdt en schraapt zo veel mogelijk het vlees er af, verwijdert de ogen en haalt de hersens door middel van een ijzerdraad uit het achterhoofds gat. De onderkaak wordt niet losgesneden. Daarna wordt de schedel goed in de zon gedroogd, wat nogal enige tijd in beslag neemt. Een perkamenten hangetiket alleen met het betreffende volgnummer geeft aan bij welk vel de schedel behoort.

Skeletten behandelt men op dezelfde wijze; de banden en pezen, die de beenderen verbinden, moeten gespaard blijven. Het ruggemerg kan men moeilijk uit de wervelkolom verwijderen, hiermede belasten zich echter vliegenlarven, die het in rotting overgaande ruggemerg verorberen. Het duurt daardoor tamelijk lang eer zo'n skelet ter verzending geschikt is.

Als het skelet nog vers is moet men de ledematen en de staart zoveel mogelijk opvouwen en naar het lichaam toebuigen; daarna alles met touw vastbinden, opdat het geheel zo weinig mogelijk ruimte inneemt. Nooit mag het skelet in de regen blijven hangen, daar de banden, die de beenderen bij elkaar houden, anders zouden rotten. Bij het schoonmaken van het skelet lette men er op, dat men de knieschijven en sleutelbeenderen niet verwijdert.

Men moet de skeletten tegen de vernielzucht van muizen en ratten beveiligen door ze in goed gesloten kisten of blikken met naftaline te verpakken.

De skeletten zijn, evenals de schedel, van een perkamenten hangetiket met volgnummer te voorzien.

(Wordt vervolgd).

EDW. JACOBSON.

ORCHIDEEËN.

Van de oprichting af, was ik lid van de N. I. N. H. V. en ontving dus ook de periodieken, haar orgaan. Doch, zooals het meer gaat, ik las die tijdschriften of vluchtig of heelemaal niet en dat kwam niet, omdat ik onverschillig was voor al het schoons, dat de

Tropische Natuur ons biedt, maar meer omdat, bij het lezen der tijdschriften, door onbekendheid met de daarin behandelde stof, steeds een onbehagelijk gevoel bij mij boven kwam.

Hieraan kwam nu op zijn onverwachts, het is betrekkelijk kort geleden, een einde.

Op een goeden dag, in het laatst van April, na verrichten arbeid huiswaarts keerende,

Eulopia squalida LINDL.

viel plotseling mijn oog op een mooie bloem of liever bloeiwijze, die zich, te midden van het onkruid van een jongen theetuin, verhief. De bloem van dichterbij beziende viel haar ongemeene schoonheid van vormen en kleuren mij zoodanig op, dat ik verlangde nu ook eens iets meer van die plant te weten. Ik was in 't gelukkig bezit van een goeden

kennis, die een aardig hapje verstand van bloemen en planten heeft. Hem naar de vindplaats mee tronen kostte slechts weinig moeite. Ter plaatse aangekomen, veranderde, op het zien van mijn plant, 's mans in de *Tropische Natuur* gebronsd en strakke gelaat in een vriendelijke glimlach en vernam ik, dat we hier te doen hadden met een aardorchidee. Den naam echter wist hij niet.

We vroegen elkaar al af, of we hier misschien niet iets merkwaardigs gevonden zouden hebben en in mijne verbeelding dacht ik al aan een nieuwe plant, een heele nieuwe, waarna ze dan zoo plotseling een Latijnsche uitgang achter je naam plakken.

Maar zoo ver kwam het niet.

Ik liet de plant voorzichtig uit den grond halen en thuis in een pot overzetten, waarna ik haar kiekte. Als gevolg van dit aanvankelijke succes begon ik met de afleveringen der *Tropische Natuur* nog eens aandachtiger na te lezen; de onbekendheid met de daarin behandelde stof is nog wel aanwezig, maar toch, het onbehagelijke gevoel is absoluut verdwenen.

Er ontwikkelde zich een ware verzamelwoede in mij, speciaal voor orchideeën, maar nu niet alleen van aardbewoners doch ook van epiphytisch levende exemplaren, dus planten die zich op hogere en lagere boomen ophouden. Zoodoende ben ik, op het oogenblik waarop dit opstel wordt geschreven, in het bezit van eene verzameling, die een tachtig-tal soorten bevat, voor het overgrootste deel, alle uit eigen omgeving.

Aan de hand van het eerst kortelings door mij aangeschafte, mooie boekwerk van Dr. J. J. SMITH „die Orchideen von Java” weet ik nu van 40 exemplaren de wetenschappelijke namen; de andere zijn nog niet te determineeren, omdat ze nog niet bloeiden. Dat determineeren, dit zij er terloops bij aangehaald, geschiedde met behulp van den man met het bronzen gelaat en als diens kennis te kort schoot, was Dr. SMITH zelf altijd vriendelijk behulpzaam in het aangeven der namen.

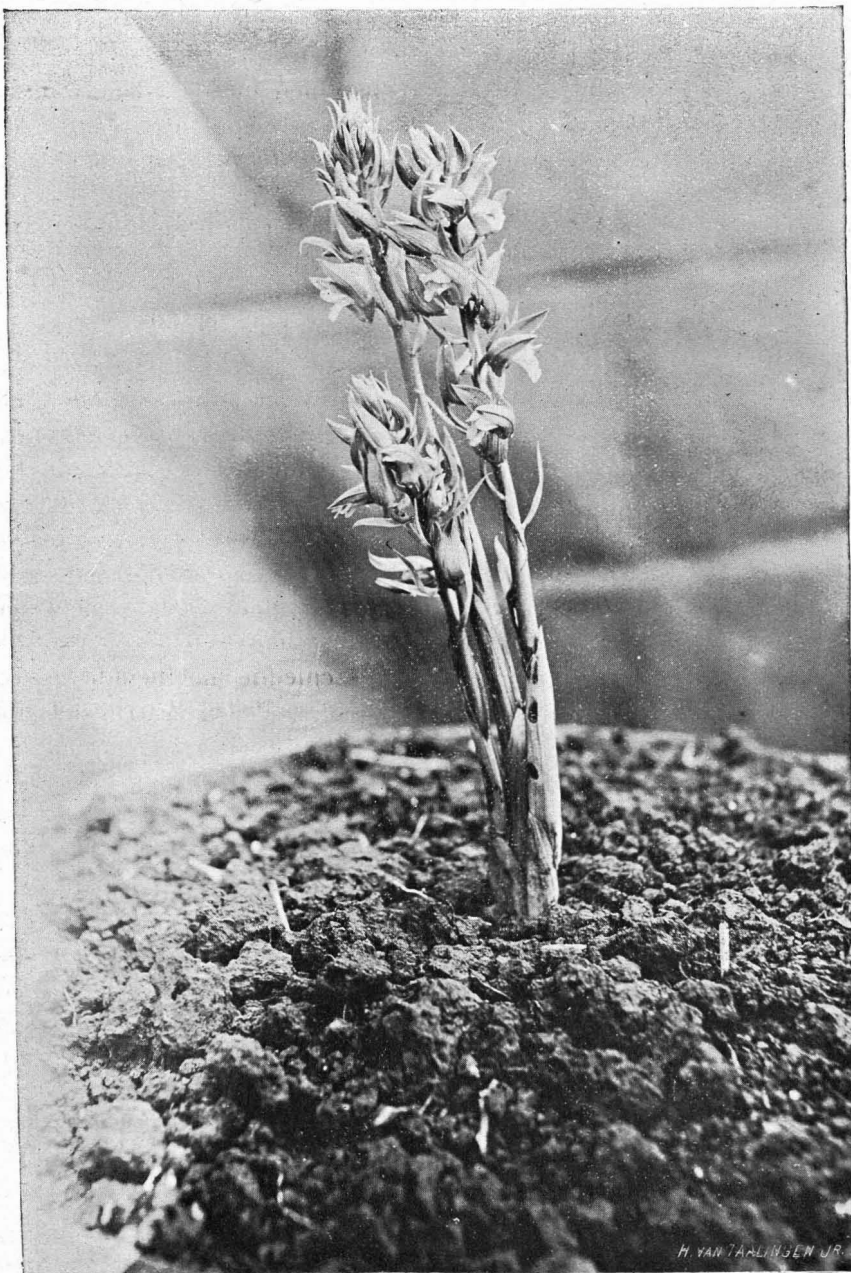
Het is nu mijne bedoeling om in het vervolg, af en toe, het een en ander van de, in mijne verzameling voorkomende orchideeën mede te deelen. Den aandachtigen lezer zal het duidelijk zijn, dat de volgende mededeelingen niet de pretenties willen hebben van te zijn hoog wetenschappelijk, doch wellicht zal een of andere mededeeling mijnen medeleden interesseeren.

Het lijkt me het meest voor de hand liggend om te beginnen met iets te vertellen van de eerstgevonden orchidee, waarvan de wetenschappelijke naam *Eulophia squalida* LINDL. is. Het hierbij afgebeelde exemplaar bereikte in totaal een hoogte van 40 cM. boven den grond. Later vond ik nog hogere exemplaren en in het boven aangehaalde werk van Dr. SMITH worden nog grootere afmetingen opgegeven. De bladeren, gewoonlijk ten getale van drie, zijn van 20 tot 30 cM. lang, 5 cM. breed, lijnlancetvormig met overlang-sche zachte vouwen en voorzien van een bladscheede, die gezamenlijk een schijnstengel vormen. De bloeiwijze ontstaat afzonderlijk uit den wortelstok (z.g. lateraal) en bereikte bij het afgebeelde exemplaar een hoogte van 40 cM. De hoofdstengel is rolrond, groen en glad. De bloeiwijze is veelbloemig, terwijl de bloemen spiralig om den stengel geplaatst zijn op een onderlingen afstand van 1 tot 2 cM.

Gewoonlijk begint de bloei eerst boven het $\frac{2}{3}$ van den stengel. De eigenlijke bloemsteeltjes zijn zeer kort; ze gaan nagenoeg onzichtbaar in het vruchtbeginsel over, dat overlangs geribd en tijdens den bloei gedraaid is. Aan de bloemen onderscheidt men de drie lange, smalle, spitstoelopende sepalen, nagenoeg gelijk van vorm, wijnrood paars gekleurd en overlangs generfd, terwijl de twee overstaande gelijke sepalen langs den breeden zuilenvoet afloopen.

De petalen zijn bijna dubbel zoo breed als de sepalen, eirond, toegespitst en vuil wit van kleur.

De lip is het grootste en meest gekleurde bloemblad, (rozerood geaderd, later vaal

Eulophia met witte bloemen. Misschien een varieteit van *E. squalida* LINDL.

verkleurend), geheel afwijkend van vorm met de andere bloembladeren en wel breed, tongvormig gebogen, met gekartelden rand, vergroeid driedeelig, waarvan de 2 zijlappen opstaan, terwijl zij met den zuilvoet een zakvormige achterwaarts gekeerde spoor vormt.

De sepalen en petalen zijn over zuil en lip heen gebogen, waardoor de bloem een eenigszins gesloten aanzien krijgt. De zuil is vrij kort, breed en vlak, aflopend in een gevorkten voet, waartusschen zich de boven aangehaalde spoor bevindt, die zij met de lip vormt.

Het meeldradendeel bestaat uit 2 ronde licht gele klompjes, pollen, onderling zeer elastisch verbonden aan een gemeenschappelijk breed aflopend steeltje.

Ten slotte diene nog vermeld, dat het onderaardsche deel van de plant bestaat uit een wortelstok, met vaak bolronde, veelledige, witglimmende stamknollen, waarop de overblijfselen van de vroegere bladscheeden nog langen tijd terug te vinden zijn. Deze stamknollen kunnen na een langdurige droogte-periode tot een dunnen wortelstok inslinken.

Tjidadap, 16 Dec. 1915.

EEN GEHEIMZINNIGE LARVE.

Onder dien titel vertelde Dr. KONINGSBERGER in de tweede aflevering van den eersten jaargang interessante dingen omtrent de geheimzinnige larve van PERTY. Het ware was van deze merkwaardig gevormde larve, waarvan we nog eens de afbeelding herdrukken, niet bekend. Zij werd door Dr. K. geacht een *Lampyriden*-larve te zijn. *Lampyriden* zijn z.g. lichtkevertjes.

Onrijp wijfje, vermoedelijk van *Lyropaeus biguttatus* WESTW.
(× 2)
naar F. H. GRAVELY.

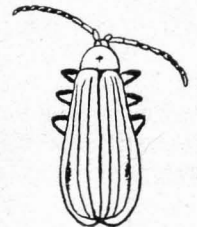
Nu kwam mij dezer dagen een van de pas uitgekomen Records of the Indian Museum te Calcutta in handen, waarin F. H. GRAVELY larven en poppen van kevers uit Cochin beschrijft en zie, daarbij bevindt zich ook de geheimzinnige larve van PERTY. Verscheidene onderzoekers hebben deze larven voor die van Lichtkevers gehouden, waaronder ook ERICHSON en CANDÈZE, wat te meer verklaarbaar is, omdat sommige licht geven. SHELFORD heeft met zekerheid waargenomen, dat zich tenminste bij eene soort aan het voorlaatste segment een paar lichtgevende organen bevinden.

Thans worden dergelijke doch kleinere larven beschreven als die te zijn van *Lyropaeus* een *Lycide*, een familie der *Malacodermata* of zachtschilden, die zich in elk geval dicht in de buurt der Lichtkevers bevindt. De larven staan, behalve onder dien van „de larve van PERTY” bekend onder dien van trilobiten-larven, om hun eigenaardigen vorm. In de bovenvermelde mededeeling van

GRAVELY staan de mannetjes afgebeeld, van welke hier een contereitsel gegeven wordt. Gevleugelde wijfjes zijn blijkbaar niet bekend en GRAVELY houdt de larven, die iets afwijken van zulke welke mannetjes leverden voor onrijpe wijfjes; dat ze nog niet volwassen waren leerde een onderzoek van de geslachtsorganen. Verder spreekt hij de meening uit, dat het vrij zeker is, dat er geen wijfjes met vleugels van *Lyropaeus biguttatus*, de beschreven soort, zijn, doch dat de wijfjes hiervan larviform zijn. Hiermede komt goed overeen, wat Dr. KONINGSBERGER bij een grooteren vorm waargenomen

Larve

Mannetje

van
Lyropaeus biguttatus WESTW.
(× 2)
naar F. H. GRAVELY.